

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrierile ne trimiteți nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INȘERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anșerări:
în Viena: M. Dvizek, Hainrich
Schick, Rudolf Moser, A. Oppelich,
Nachfolger; Anton Oppelich, J.
Domner, în Budapesta: A. V.
de la Berger, Eckstein Bernat; în
București: Agence Havas, Suc-
ursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoys & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o seriă
completă pe o coloană 6 or. și
10 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta” iese în mă-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 3 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 233.

Brașov, Vineri, 20 Octomvre (1 Noemvre)

1895.

Mișcarea în sinul partidelor ma- ghiare.

Tot mai mult iese la lumină,
că prin reformele bisericesci-poli-
tice guvernul unguresc și-a aprins
numai paie în cap.

Cu drept cuvânt a deșteptat
așa mare temere înființarea „parti-
dei populare” catolice între cei dela
carmă. Din zi în zi mișcarea ace-
stei partide crește și ia dimensiuni
tot mai îngrijitoare pentru partida
dela putere.

În toate comitatele s'a încins o
luptă pe viață pe mörte între parti-
sanii contelui Ferdinand Zichy și
partisanii guvernului, așa că putem
dice, că eforturile estra-ordinare ale
„partidei populare” cu ocaziunea cu-
noscutelor alegeri dietale parțiale,
a fost numai un slab preludiv la
luptele mari ce au să urmeze în
viitor.

Acum în ajunul alegerilor mu-
nicipale comitetul executiv al parti-
dei catolice unguresci desvöltă o
activitate apröpe febrilă, cu scop de
a face, ca unde numai se pöte să
isbutescă candidații ei la alegerile
întregitoare pentru reprezentanțele co-
mitatense și la alegerile funcționa-
rilor administrativi.

Partisanii lui Zichy au dobân-
dit deja unele succese în luptele co-
mitatense și, ceea ce este mai sem-
nificativ, în comitatele slovace pro-
testanții încep a merge mână în
mână cu catolicii pentru a bate mai
sigur pe aderenții guvernului.

Organul contelui Ferdinand Zichy
se pronunță, cum vom vedé mai
jos, asupra viitoare probleme a parti-
dei populare și cu deosebire asu-
pra viitoare atitudine a magnaților
unguri într'un mod, care trebuie să
insufle gröză lui Banffy și soților săi.

Caracteristic este, că acest mag-
nat de frunte vine acuma însuși să
declare în föia sa, că a trecut tim-

pul când camera magnaților mai
era încă considerată ca un factor
politic; vine și provöcă pe magnați
ca în viitor să nu mai stea reser-
vați la o parte, ci să caute a-și va-
lora convingerile lor politice pe te-
renul alegerilor dietale și în camera
deputaților.

Acésta însemnă însă nici mai
mult nici mai puțin, decât că se
ridică pentru partida guvernului la
viitoare alegeri o concurență, care
cu toate volnicile și presiunile, la
care se pricepe așa de bine ministru-
președinte Banffy, pöte deveni pen-
tru ea în gradul cel mai mare pe-
riculosă.

Mai mult însă, Zichy face apel
la comuna apărare a tuturor creș-
tinilor în contra celor ce luptă sub
flamura neconfesionalității.

Se întrebuintează dér din acésta
parte toate mijlocele spre a câștiga
teren în viitoră dietă pentru con-
trarii reformelor.

În asemeni împrejurări nu ne
putem mira, decât se va adeveri, că
ministru-președinte Banffy se gân-
desce a grăbi terminul viitoarelor
alegeri dietale, pentru a nu lăsa
timp partidelor opoziționale de-a se
organiza și de-a se întări prea tare.

Mandatul dietei actuale se în-
cheie în 18 Februarie 1897. De-öre
ce însă cu greu se va puté discuta
și vota bugetul pentru 1897 până la
acel termin, s'a đis. că nouele ale-
geri se vor face încă în decursul
anului 1897, și, ca să nu se turbure
festivitățile milenare, în toamna ace-
luiaș an. Acum se asigură, că br.
Banffy se gândesce serios de a face
alegerile încă în Martie 1896 și că
de aceea va cere îndată după vo-
tarea bugetului disolvarea camerei.

Pentru scopul acesta, se dice, a
cerut guvernul dela toți fișpanii ra-
porturi amănunțite cu privire la
situațiunea și forțele diferitelor par-
tide în comitate.

Opoziția din cauza acésta e
föрте îngrijată și deja organele ei
pretind, să se procedă cu totă graba
la organizarea ei, pentru ca să nu
fiă pe neașteptate paralizată de par-
tida guvernului.

Acésta este mișcarea partidelor
maghiare.

Unde rămâne însă mișcarea nați-
unilor nemaghiare, cari, de sigur, că
nu vor renunța tocmai acum la con-
știuna luptei pentru recăștigarea
drepturilor lor?

Alegerea de primar al Vienei.

Precum soim, a fost ales cu mare ma-
ioritate primar al Vienei Dr. Lueger, șeful
partidei antisemite. Resultatul acesta era
de prevăcut și din partea contrariilor lui
Lueger, ér mai ales din partea maghiară
se pun acum toate în mișcare spre a în-
fluința asupra cabinetului Badeni, ca să re-
fuse confirmarea noului primar.

Cât pentru ingerința maghiară, ea
este dovădită prin limbajul lui „Pester
Lloyd”, care nu de mult a scris: „Se va
puté öre aștepta dela ospitalitatea maghiară,
ca cu ocaziunea sörbărilor milenului să pri-
mescă în fruntea reprezentanței reședinței
sorori pe un bărbat (Lueger), a öaruia în-
trögă ființă este pötrunsă de ură și de rea-
vöință față cu Ungaria? Pöte să fiă grea
situațiunea pentru guveru, îi trebuie multă
vöință tare și energiă ca să scape metro-
pola imperiului din ghiarele antisemitis-
mului printr'un pas hotărît (înțelege aici
neaprobarea confirmării).

S'annunță din Viena, că alaltăieri s'a
ocupat consiliul de miniștri cu cestiunea
confirmării lui Lueger ca primar. Grupul
clerical din clubul Hohenwart stăruie mult,
ca alegerea lui Lueger să fiă aprobată.
Clericii să fi amenințat chiar, că vor eși
din club, decât guvernul va refusa apro-
barea. Se mai dice, că clericali sunt ho-
tărîți ca la discutiunea asupra pactului cu
Ungaria să-și tragă consecențele, decât co-
nivența guvernului ar merge așa departe,
de a refusa aprobarea unui primar ales în

tötă ordinea, pentru-că nu e bine văcut în
Ungaria. Din partea antisemită se amenință
că va fi turburare în Viena, decât nu se va
aproba ca primar Lueger cel agreat de
popor. Membrii antisemiți ai consiliului co-
munal au declarat, că în cas de refuzare
a aprobării, ei vor alege din nou pe
Lueger.

Despre alegere se raportéză între al-
tele: În 29 Oct. dimineță la 10 öre s'a în-
ceput alegerea, după ce comisarul guver-
nial a declarat, că adunarea pöte lua ho-
tăriri valide. A fost ales primar Dr. Lue-
ger cu 93 din 137 voturi. Cei 44 liberali
au dat bile albe. Enunțierea alegerii a fost
primită din partea antisemiților cu sgomo-
töse și nesfërșite aplause. Comisarul a în-
trebat apoi pe Lueger, decât primesce ale-
gerea, acesta a răspuns, că o primesce.
După aceea Lueger a ținut un discurs đi-
când între altele: „Decă Majestatea Sa va
aproba alegerea, ce a căcut pe mine, o
vöiu primi (Aplause fenetice). Ar fi o lași-
tate politică și o ingrătitudine față cu po-
porul creștin al orașului meu natal, care
a adus atâtea jertfe pentru liberarea sa,
decă nu ași primi-o. Urmez chiamării cu
încredere în Dumnezeu.”

Đise apoi Lueger, că nu află oportun
a desfășura acum programul său. La ale-
gere n'a învins o partidă, ci a învins po-
porul creștin. Nu va fi dér o domnire de
partidă, ci o domnire a poporului în ade-
văratul înțeles al cuvântului, în comuna
Viena. Poporul Vienei nu vré să scie ni-
mic de escrochii internaționali, ci vré ca
orașul să-și păstreze individualitatea, și să
fiă un oraș de muncă industrială și de co-
merciu cinstit. În școli să domnescă spiri-
tul creștin și național. Germanii au dreptul
să susțină orașul acesta ca oraș german,
și așa să-l lase posterității.

Aplause nesfërșite salutară vorbirea
lui Lueger. Părăsind sala primăriei a fost
primit pe stradă de mulțime cu ovațiuni
entusiaste și imbulzela a fost așa de mare,
incât a trebuit să intervină poliția.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

O aventură în Veneția.

De-asupra pieței San Marco din Ve-
neția se întindea ca o boltitură cerul azuriu
cu nenumăratele sale stele lucitoare și cu
discul clar al lunii; dedesubt începură a
se ivi luminile și a lumina viața sudică, cu-
riösă în felul său. Turnul unei biserici mai
îndepărtate se oglinda în valurile mării,
care undula fără spume.

Aprofundat în splendoră tăcută a
acestei sörri delicioșe, stetea un bărbat tî-
nër, înalt. Îndată puteai cuöosce în el pe
străinul, și pe lângă aceea pe artistul, al
cărui suflet era încântat de poesia Sudului.

În fie-care söră il aduceau pașii aici,
și totdeuna simțea același farmec, care'l
cuprîndea. De aceea și voia să fiă singur;
de tot singur, pentru de-a puté inspira töte
cât se pöte de afund. Era îmbrăcat simplu
și totuși bogat, și acul prețios cu brillant,
care avea forma unei cheițe și era împlan-
tat în cravata sa, trebuie că era de mare
preț, căci atrăgea atențiunea fie-cărui tre-
cötor prin jocul colorilor, pe care'l pro-
ducea și care orbea ochii.

Döue dame în toalete elegante trecu-
seră deja de câte-va ori pe lângă visătorul
aprofundat, când deodată privirea străinu-
lui rămase așintită asupra celei mai tinere
dintre ele, a cărei frumuseță ideală estra-
ordinară surprinse pe artist. [Nici-odată nu
văduse el forme atât de clasice, nici-odată
o astfel de nobilitate a trăsurilor moi și
tinere. Pe lângă aceea avea în mișcări o
grăție înăscută, și totuși trada o rezervă
deosebită.

— „Öre cine să fiă acésta femeie ad-
mirabil de frumösă?” se întrebă tînărul
bărbat, plecând în öre care depărtare în
urma ambelor dame.

Ele pășiră încet peste piață, pe lângă
înaltul il Campanile di S. Marco, deteră
apoi în Maceria, care se întinde de la piața
San Marco până la Fonte Rialto. Acésta
este strada cea mai lungă și cea mai fre-
cuentată a Veneției. Galantare de tot fe-
liul stau înșirate unul lângă altul. Sticlă
venețiană, obiecte de lemn tăiat fin, dan-
tele, aurării și argintării zac întinse și es-
puse, și invită la cumpărare. În strada
acésta totdeuna domnesce o viață viuă și
o mulțime de ömeni alergă încöce și încölo.

Încă cât-va timp putü observa străi-

nul stăturile înalte ale ambelor dame în-
aintea sa, când deodată ele dispărură, și
ori-cât umblă artistul în sus și în jos pe
stradă, uitându-se cu atențiune în jurul său,
ele pentru astăzi rămaseră nevădute. Trebuie
că intraseră într'o casă, probabil pentru de
a tãrgui ceva, deöre-öe signorinele nobile
nu puteau locui în acésta stradă comer-
cială, care duce direct la podul Rialto, de
unde apoi printr'o stradă laterală se sfër-
șesoe chiar înaintea intrării în biserică.
Strada n'au putut'o pãrasi, căci atunci de
sigur el le ar fi observat.

Dér acum începü a inopta. Ömenii
închideau galantarele și casele, și tînărul
artist trebui să se hotăröscă de a-se întörce
în otelul său.

În söra următoare era aceeași lumină
a lunii, același cer instelat și același aer
blând ca de balsam. Érăși lume multă pe
piața San Marco.

Artistul Ewald de H. stetea la locul
säu de ieri și esamina pe trecötori. Nu
avea și nu öauta să convină cu nimeni în
oraș; voia să adune numai modele și mo-
tive și apoi să plece mai departe în lume.
Era dintr'o familie bogată și purta în por-
tofoliu o sumă însemnată de bani. Acul

din cravata sa lucea în color admirabile
și la degetele sale înguste aristocratice,
cari adese-ori netezeau ou nervositate pöru
lui des, deasemenea strălucea un inel cu
diamant de o mărime considerabilă.

Când étă érăși apărură cele döue fi-
guri ale damelor nobile, cari ieri îi escitaseră
atât de mult interesul. Astăzi însă nu
cum-va să le soape! Fălöse și tăcend tre-
cură pe dinaintea lui, atât de apröpe, în-
cât fusta lor îi atinsese piciorul.

Ceriule, cu cât mai frumösă i-se părea
astăzi față fină și palidă, decât ieri în de-
părtare. Un cap ideal de o frumuseță rară.
Trăsurile acestea trebuia să le pună pe
pânză; numai ele singure plăteau cât tötä
călătoria lui de studiu. Dér cum să ajungă
el la acésta! Și astăzi era deja tãrgiu söră;
probabil, că damele veneau din teatru. Erau
singure, fără nici un însoțitor.

Ele merseră érăși peste piața San
Marco de lângă Campanile di S. Marco,
spre Maceria, unde și astăzi dispărură de-
odată fără nici o urmă.

Ewald le urmărise, și stetea acum
uimit în cel mai înalt grad înaintea unei
case vechi, neînsemnate, până la al cărui
prag urmărise el damele. Pășii în mijlocul

Mișcarea Catolicilor.

Din Pojun se scrie, că acolo s'a înființat o societate literară catolică, al căreia scop este de-a promova interesele partidei catolice prin editarea unui ziar catolic onotidian și a altor produse literare. Societatea e înființată pe acțiunii de câte 25 fl. și a adunat până acum un capital de 17,000 fl. Incurajați de acest succes, conducătorii societății au hotărât să scotă ziarul încă cu înocputul lui Decembrie. Pentru redactarea noii foi este angajat un redactor dela „Reichspost“.

Pentru actualele alegeri municipale, „partida populară“ dezvoltă o luptă foarte energetică. Grație organizației ei, în mai multe cercuri electorale a și început să raporteze învingeri. La alegerea membrilor în reprezentanța comitatensă dela Nagy-Csalomia, catolicii au reușit a alege numai candidați de-ai lor. În Rozsahagy mai mulți candidați de-ai „partidei populare“ au reușit cu o majoritate de 610 contra 199 voturi. Contra-candidații, cari toți erau guvernamentali, au fost strajnic bătuți; între aceștia se afla primarul comunal, cas-sarul, fisicul comitatens, prim-forestierul erarial etc. La această alegere protestanții au mers mână în mână cu catolicii, ba se dice, că peste tot între protestanții din comitatul Lipto s'ar fi pornit un curent foarte amicabil pentru „partida populară“.

Contele Ferdinand Zichy publică în „Fejérmegyei Napló“ un articol intitulat „In pragul nouelor lupte“. Vorbind despre situația creată prin introducerea nouelor legi politice-bisericești, Zichy dice, că acum catolicii nu mai au de-a face cu bisericile protestante, căci acum e vorba de-o *apărare comună a tuturor creștinilor în contra neconfesionalității*, care atacă credința creștină, libertatea bisericii și condițiile situației ei materiale. Terenul de luptă s'a schimbat, căci acum nu numai singuratic, ci însuși poporul, bisericile, stau față în față cu guvernul și cu tendințele acestuia. Camera magnaților, după cum stau lucrurile astăzi, nu mai poate fi băgată în seamă de nici un factor politic. Astăzi magnații pot să-și valorizeze politicesc convingerile lor numai pe terenul alegerilor dietale și numai în dietă. De aceea mai întâiu de toate *luptelor trebuie să fie restabilirea procedurii electorale și a sistemului electoral în cadrul constituției*. Agitațiunea trebuie să se facă în direcțiunea această, — dice articolul lui Zichy.

Voci asupra declarațiunii ministrului-șef Sturdza.

„Budapesti Hírlap“, organ ap-ponyist, scrie între altele:

strădui și se uită din toate părțile la vechiul edificiu. Nu putea descoperi nimic deosebit la el. În tot cazul era cea mai veche casă a străzii și avea un portal de lemn, admirabil tăiat. Artistul păși aproape pentru de-a examina mai cu de-amănuntul ornamentele frumoase, când observă, că porța grea era întredeschisă. Impinse puțin, și ea se deschise cu ușurătate. Ewald stetea acum într-un mic coridor, pavat cu mozaic, care se deschidea în fund într-o stradă lungă și îngustă.

De-amândouă părțile se ridicau case înalte și înguste cari din nou formau strade laterale înguste și întunecoase. Era aici o tăcere de mörte ca într'un oraș mort.

Cuprins de un simțământ de gröză, tinerul artist voi să se întoacă la stradă, dăr nu se mai putu orienta prin vastele coridore, și când, după o căutare lungă, credu că a dat de porță, acesta era încuiată. Într-aceea timpul era înaintat și el auzi din depărtare cum bate orologiul de pe piață 12; luna se plecă la o parte și dispără în dosul unui părete înalt. Acum se făcu de tot întuneric în acest labirint de coridore.

(Va urma).

„Dacă n'ar fi crisă în Orient, n'ar fi ajuns Sturdza și partida liberală la guvern. Dăr după ce pericolul oriental există și amenință cu grele incurcături, România își caută un rașim la spate și nu găsește nicăiri altă garanță, decât în Austria și în Ungaria, în diplomația noastră și în armele noastre, căci numai aceste pot să ajute de aproape România, decât ar fi atacate teritoriul său drepturile ei. Dăr este imposibil a ține alianța c'un pact diplomatic și convențiune militară cu Austria și Ungaria și tot atunci a așita resvrătire în Ardel și în Caraș-Severin în contra Ungariei pentru estermizarea Maghiarilor și ruperea Ardélului de ea. România irredentă și nisuițele daco-române nu se pot uni cu noua alianță și raporturile amicale de vecinătate. Sturdza a trebuit dără să alégă între îndemnul inimii sale și între datoria poziției sale și interesul politic al națiunii sale. El a ales mai bucuros ministerul, pacea și independența României, decât să se mai țină și adă de cele ce le-a vorbit la Orfeu și în Senat despre suferințele fraților români ardeleni și despre tirania Maghiarilor. Dacă el și partida sa au uitat, ce au vorbit, bucuros le iertăm și noi, presupunând, că nu vor uita cele ce le-a promis acum conducătorul lor...“

„Nici nu ne îndoim în vorbele sale, deore ce aceste sunt dictate de necesitatea situației politice esteriore. Dăr ori cât de mare însemnătate i-am da atitudinii oficiale a guvernului din Bucuresci, nu ne amăgim a crede, că liga va înceta, și că Urechia va agita în viitor pentru Ungaria și pentru Maghiari. Și la noi și în România se vor afla destui, cari vor continua să învrăjbescă cele două popore, și acesta ne îndemnă a fi precauți. Nu la neîncredere ne îndemnă, ci să fim pe pază, ca legile să se respecte, și să îngrijim înșine de siguranța Ardélului...“

„Neues Fester Journal“ dela 29 l. c. scrie între altele:

„Discursul, ce l'a ținut ieri d-l Sturdza în Iași, care a anunțat perseverența pe cărarea croită de alipirea la alianța de pace europeană, a desfășurat datoriile, ce incumbă guvernului român față cu monarhia noastră și în deosebi față cu Ungaria, așa de clar și concis, încât un politician ungar n'ar puté-o formula alt-fel... Și cum-oă atitudinea sa momentană este serios gândită, ér enunțațiunile sale de ieri sunt o garanță temeinică pentru viitoră politică română: pentru această stă bun trecutul său ministerial. Sturdza a fost dintre toți Românii cel dintăi, care a proclamat depărtarea patriei sale de Rusia și alăturarea la alianța de pace, el a avut la ordinul regelui Carol consultări preliminare cu Bismarck asupra intrării României în tripla alianță și a făcut, alternând cu d-l Brătianu, de repetite-ori vizite cancelarului de fier și contelui Kalnoky. Și densus a fost, care a pus capăt agitațiunii irredentiste a Românilor ardeleni imigrați și a expedat chiar câți-va agitatori peste granițe...“

„...Politica bucurescănă n'are altă alegere, decât: alăturarea la Austro-Ungaria în contra ori-cărei expansiuni rusesci spre apus, ori, peirea. Despre această nu se pôte amăgi nici un Român cu mintea sănătoasă, și de aceea irredentismul dincolo nu este, decât un mijloc de luptă al partidelor, un mijloc periculos, ce-i drept, pentru acestea, pe care sperăm, oă înțelepciunea regelui li-l va smulge din mână...“

SCRIRILE DILEI.

— 19 (31) Octomvrie.

É-rași un preot român condamnat pentru „agitațiă“. Reproducem după foile unguresci următoarea scire: „Preotul român Demetriu Adam din Moșnița a fost tras dările acestea la răspundere înaintea tribunalului din Timișóra pentru agitațiune de naționalitate. În ziua de 11 Martie, după s. liturgiă, preotul vorbi de pe amvon în contra „Kisededov“-ului, ce se înființase atunci în acea comună, dicens, că acel „Kisededov“ nu este alt-ceva, decât un asil al Unguri-

lor și al Jidanilor, ér scopul lui principal este de-a despoia pe Românii de naționalitatea, de legea și limba lor. Deputațiunea, ce mersese din comună la ministru pentru a cere înființarea „Kisededov“-ului, a fost mituită de fișpan și fișolgăbiru, spre a-și trada naționalitatea. A agitat poporul, ca la ca casa delipsă chiar și cu forța (??) să împedeze înființarea „Kisededov“-ului. Tribunalul l'a condamnat pentru asta la 3 luni închisore de stat și 100 fl. amendă. Atât condamnatul, cât și procurorul au apelat.“

—o—

Statua S.-lui Ladislau. Din Oradea-mare se scrie, că cu ocaziunea unor săpături, s'a aflat din întâmplare statua regelui Ladislau, care e una dintre cele mai vechi statue în Ungaria. Ea dispăruse încă pe timpul luptelor cu Turcii, și până adă nu s'a scuit nimic, ce s'a întâmplat cu ea. Două picioare ale statuei sunt rupte, trăsurile feței însă sunt întregi, pe cap porță coronă, la brău un paloș, ér mâna dréptă o țină pe inimă. Acestea, comparate cu descrierile cronicarilor, fac a-se conchide, că statua este a S.-lui Ladislau, care a fost ridicată la Oradea-mare pe timpul regilor din casa Anjou. În acest oraș a fost vechia basilică a S.-lui Ladislau și se crede, că statua va fi fost aședată pe tereul dinaintea catedralei. Cu ocaziunea unor scrutări făcute în 1883 s'a aflat fundamentul basilicei, dăr de statuă n'au dat atunci. Acum săpăturile se fac și mai departe, deore ce se speră, că în acel loc vor afla și mormântul S.-lui Ladislau, ce de-atâtea-ori a fost căutat fără de succes. Statua aflată s'a predat cardinalului Schlauch, și tot-o dată s'a telegrafat museului național din Budapesta, de unde se vor trimite cercetători la fața locului.

—o—

Invetătorii sași din Țera Bârsei, în adunarea ce au ținut-o ieri, au primit o propunere a secțiunii Brașov, prin care, din incidentul adresei comitatului Cianaș, privitoare la prefacerea școlilor populare în școle de stat, provocă comitetul electoral din Țera Bârsei, să-și valideze în sensul programului șasesc influința sa în cercul său de activitate, pentru-oă toate nisuițele, cari țintesc a știrbi autonomia asistență scolară a bisericii evanghelice, să fiă respinse cu totă hotărârea.

—o—

Avansări în armată. Cu ocaziunea avansărilor din Noemvrie c. au fost înaintați între alții următorii oficeri aparținători armatei comune: la rangul de locotenent-colonel: Ladislau Marian regim. 91; la rangul de major: Vincențiu Visoia 22, Mihail Cimpoa 69 și Victor Petrin, statul major; căpitanii cl. I: Iosif Martinu 22, Eugen Koșca 37, Nicolau Hidu 65, Dionisiu Florian 85; căpitanii cl. II: Wilhelm Manu 67, Ștefan Pilar 30, George Peja 43, Victor Moga 101; locotenenți: Nicolau Botezan 62, Teofil Florian 82, Iosif Damin 50, Vincențiu Beran 40, Eugen Mihalyi 72, Demetriu Turcan 85; sub-locotenenți: Virgiliu Piso 14, Richard Munzat 47, Mihail Nicola 24, Simion Iancu 47, Dimitrie Temple 6. Apoi au fost numiți auditori locotenenți-colonel: Ioan Durda și Ioan Mihăltanu; medic de regim. cl. I: Aurel Anca; medic de reg. cl. II: Dimitrie Dascal. În fine au avansat la honvedime următorii: locotenent-colonel: George Horvath 20; major: George Boeriu 22; căpitanii cl. I: Ioan Foștin și George Petrovici 18; căpitanii cl. II: Aurel Mezin 7 și Anhidim Șoldea 23; locotenent: Eugen Aron 4; medic militar: Nicolau Moțu; asistent de medic: Romul Marcu.

—o—

„Revista Lipovei“ este titlul unui nou ziar românesc, ce a început să apară în Lipova, fiind redactor responsabil al lui d-l Ioan Brânda. Noul ziar nu se va ocupa cu politica, ci va tracta cestiuni sociale, economice și literare. Apare în fiă-care Sâmbătă și costă: pe an 5 fl. pe 1/2 an 2 fl. 50; pe 1/4 an 1 fl. 25. N-rul 1 dela 14 (26) Octomvrie se presentă bine, având un cuprins bogat și variat.

—o—

Studentii maghiari condamnați pentru demonstrațiunii. Scim, că din incidentul arderei stégului unguresc în Agram, studenții maghiari din Budapesta arangiaseră în două rânduri demonstrațiunii, pentru cari au fost trasi la răspundere din partea poliției. Dilele acestea s'a adus judeoata, prin care trei dintre demonstrații au fost achitați, doi au fost osindiți la câte 10 fl., ér trei la câte 5 fl. amendă pentru „turburarea liniștei publice“. Condamnații, afară de unul, n'au insinuat recurs.

—o—

Cununiă. D-l Dumitru Măzărceanu și d-ra Elena N. Cristian se vor cununa Dăminecă, 22 Oct. v. c., în biserica S.-lui Nicolae din loc. — Dorim fericire tinerei părechii.

—o—

Sciri din Orient. Depeșe din Hong-Kong întăresc încheierea unei alianțe ruso-chinese. O flotă rusescă constatătoare din 14 corăbii a sosit în 28 c. la portul Arthur cu intențiunii dușmănoșe față cu Japonzii. De altă parte flota englesă încă e concentrată la Fu-Tschau. Ziarului rusesc „Nowoje Wremja“ i-se anunță, că Anglia caută prilej pentru a declara *resbel Chinei*, spre a împiedeca succesele Rusiei. Se vede deci, că în Orientul depărtat é-rași se incurcă lucrurile.

—o—

O specialitate austriacă. Pațienților de stomac se recomandă prafurile veritabile ale lui Moll ca un medicament deja aprobat și foarte bun, pentru digestiune. 1 Cutie 1 fl. Se pôte căpăta d'ilnic prin postă dela farmacistul A. Moll, liferant al curții imp. și r. din Viena, Tuchlauben 9. În farmaciile din provincii se se cêră espres preparatele lui Moll provédute cu subscrierea și marcă de contravenție.

Alegerea de membri ai reprezentanței comitatului Brașov.

Scim, că pentru membri aleși ai reprezentanței comitatului Brașov, espiră după lege la finea anului curent mandatul acolora, cari au fost aleși înainte cu 6 ani. În locul acestora se vor alege de diferitele despărțăminte din toate cercurile electorale ale comitatului noi membri.

Din diferite cercuri electorale espiră mandatul următorilor membri:

Din cercul I electoral al orașului Brașov:

I. Despărțământul I electoral: Dr. A. Fabritius, I. Gmeiner, E. Jekelius, K. Schnell, Aug. Schwartz.

II. Despărț. II electoral: K. Adam, Ed. Dick, H. Lang, Fr. Hiemesch, Ed. Zaminer, K. Schuster.

III. Despărț. III electoral: Vas. Voins, Ioan Lenger, George Baulescu, Ștef. Bobancu.

IV. Despărț. IV-lea electoral: I. Flagner, I. Hubbes, Fr. Taag, Fr. Salmen.

V. Despărț. V electoral: Ioan Antal, Rud. Seewaldt, I. Marcell jun.

Conform deciziunii adunării comitatense dela 30 Aprilie 1892, aprobată de guvern, acest despărțământ (V) alege 12 membri. Sunt dăr a-se alege acum 6 membri noi, și dintre cei rămași fiind două locuri vacante, se vor alege de astă-dată cu totul 8 membri.

Din cercul II electoral al comitat. Brașov:

Dr. G. Rosenauer, G. Liehn, M. Pfaff, Peter Boltres, I. Gagesch. Aici mai este un loc vacant.

Din cercul III electoral al comitat. Brașov:

I. Copony, Fr. Sindel, I. Meschen-dörfer, P. Wagner.

Din cercul IV electoral al comitat. Brașov:

Fr. Neustädter, R. Reindt, I. Imrich. Un loc vacant.

Din cercul V electoral al comitat. Brașov:

Ștef. Domokos, Ștef. Köpe sen, Franc. Koos, Mich. Foris, Ioan Sipos, în locul cărora pe baza deciziunii comitatense amintite sunt a-se alege pe cei 6 ani viitori numai 4 membri.

Jokai către Kulturegylet.

„Kulturegylet“ maghiar din Ardél a fost felicitat pe Jokai pentru „bărbătesca sa atitudine“ la conferența interparlamentară din Bruzella. Jokai mulțumesc

acum „Kulturgyletului“ printr'o scrisoare adresată președintelui său, contele Gabr. Bethlen.

Jokay e vestit ca poet și romancier, nu ne mirăm der, decât găsim în scrisoarea lui din vorbă următorul pasagiu, produs al fantasiei lui șoviniste-patriotice:

„...Colegii mei, Apponyi și Pazmandy, au implinit (la Bruxella) aceeași chiamare ca și mine. Ei mă întreceau în a convinge pe notabilitățile națiunilor străine, că națiunea maghiară nu tiranizează nici o altă naționalitate; că în patria noastră fă-care se bucură de aceeași libertate, fă-care stă sub scutul și sub rigorea acelor legi; că în privința progresului cultural naționalitățile nemaghiare în Ungaria se află în condițiuni mai avantajoase decât în țările lor mame; că marea masă, totalitatea popoarelor nemaghiare, s'a contopit în vijeliile seculilor cu națiunea maghiară (sic!), s'a unit cu ea într'o comună constituție spre a forma sub statul unei corone o întregă națiune politică unitară, a căreia iubire comună de patriă și fidelitate pentru tron nu pôte fi stinghirită prin demonstrațiunea și prin opozițiunea unor fracțiuni turbulente, precum nu împiedecă crearea propriilor opere de cultură, cultivarea propriei naționalități; în această noi Maghiarii nici-odată nu i-am împedecat, din contră i-am sprijinit. Fără noi n'ar exista în țară libertate constituțională, confesională, cetățenească, nici un self-governement, de care se bucură deopotrivă toate popoarele. Și decât aceste popoare au dorințe îndreptățite, liberalismul și iubirea de dreptate (sic!) ne vor aduce acolo, ca să le înțelegem“....

Jokai termină dicând, că dinaintea problemelor culturale, a așezămintelor libertății comune și a emulațiunii în cultivarea limbii materne (sic!) ei, Maghiarii, nu se dau îndărăt, der cel ce va ataca integritatea și viața de stat a Ungariei cu veleitățile ei (sic!), acela va vedea toate partidele, toate confesiunile națiunii maghiare ridicându-se cu mâna armată dinaintea sa ca un singur om, spre a respinge un asemenea atac....

Mare mai este fantasia lui Jokai poetul, deră tot nu întrece îngâmfarea lui Jokai politicul.

Discursul Regelui Carol,

la inaugurarea palatului de justiție.

Maj. Sa Regele Carol a pronunțat la inaugurarea Palatului de justiție discursul următor:

Pus-am acum 5 ani, aprópe de-odată, temeliea a două însemnate lucrări; mai tot în același timp ni-a fost dat să le punem piatra cea din urmă: una de un interes europén, podul peste Dunăre, care a desvilit în ochii lumii marele nostru avânt economic; cea de a doua, acest frumos palat, dovadă a dorinței noastre de-a da justiției un locaș demn de înalta ei menire.

Cu o deosebită mulțumire ved, der, astăzi, înălțându-se majestos, în Capitala Țerei, acest templu al dreptății, în care suntem adunați spre a serba deschiderea sa. El ne înfățișează icóna prezentului, cu atât mai îmbucurătoare, că e próspect în amintirea noastră trecutul cu alcătuirea lui judecătorească neîndestulătoare și cu modestele locașuri unde se da dreptate.

De mult încă datoram justiției un adăpost statornic și vrednic de însemnătatea ei, precumpnitore în viața națiunilor. El va avea de acum, și acest falnic monument va deștepta în mintea fiă căruia respectul, ce se cuvine uneia din cele mai înalte întocmiri omenești.

Înțelegem cu toții câtă înălțare și vrednicie vor căștiga justiția și magistratura, când vor fi înconjurate de fala esterióră trebuincioasă. La începutul erei creștinesci, mărețele basilice consacrate justiției de către Romani au fost preschimbate în biserici de către creștini. Palatul justiției, închinat aplicațiunii principiilor de drept, ca și o catedrală, trebuie să însufle simțiri potrivite cu marea instituțiune, ce el adăpostesc.

Libertatea nu are ființă decât prin legi, și legea rămâne cuvânt fără temei, decât justiția, tot-deuna nepărtinitore, nu

impune tuturor același respect, același sentiment de răspundere. Drépta aplicare a legilor este, der, scutul cel mai puternic al libertății, ér magistratul ține acest scut în mâinile sale.

Sunt încredințat, că această misiune socială a judecătorilor va fi pururea neștrămutata cugetare, de care dênșii se vor călăuzi. Dovețile ce au dat până acum de luminile și nepărtinirea lor, îndreptătesc încrederea Mea și a Țerei în viitor.

Vă aduc mulțămiriile Mele pentru sentimentele de devotament, ce cu atâta căldură 'Mi arătați și de astă-dată. Fiți și d-vóstră bine încredințați, că 'Mi voi da fără preget, ca în trecut, toate silințele spre a ridica tot mai mult vața puterii judecătorești, ocrotind activitatea ei prin garanții tot mai mari.

Mândru de tot, ce pôte înălța propășirea și mărirea scumpei noastre Români, încredințez acest Palat, ale cărui uși se deschid astăzi, magistraturii și baroului cu deplina convingere, că ei de-o potrivă și de-a pururea vor fi pătrunși de înalta și însemnata lor chemare.

România agricolă.

VII. Arendașii.

Am arătat numărul mare al arendașilor noștri, și rolul însemnat, ce ei îl ocupă în agricultura mare a țării. Ei nu sunt ómenii de meserie, ci prin împrejurări au ajuns la agricultura. După origine, sunt foarte mulți străini între ei, ér după ocupațiune, sunt eșiți dintre micii prăvăliași, industriași, funcționari etc., cari au făcut ceva parale, și apoi, prin influințe locale și politice, au ajuns în arendi de moșii.

Dintre cei indigeni, mai puțin sunt, cari au eșit dintre agricultori: dintre moșnenii. Intre vre-o 200 arendași, cu cari am venit în contact direct și am avut cu ei a face, numai vre-o 2—3 erau eșiți dintre țeranii — fii de-ai opinței, în adevăratul sens, — vre-o 10—20 dintre moșnenii și răzeși, ér ceilalți din alte ocupațiuni, străine agriculturii.

De s'a nimerit un an bun și a căștigat ceva parale, arendașul nostru îndată procede la arendarea unei alte moșii, eventual 2, 3 de-odată. Unde, pentru înzestrarea și exploatarea unei moșii mari de 5—6 mii pogóne, ar trebui viața și munca a 2—3 generațiuni de ómenii, arendașul nostru a ajuns în scurtă vreme, din nimic, séu fără capital mare la început, stăpân pe 5—6 moșii de decii de mii de pogóne întindere, și le exploatează pe toate cu relativ foarte puține mijlóce.

Arendașul stă 5, 7, 10, 15 și 20 ani într'o moșie, și la eșirea-i din moșie nu se găsește un cuiu în urma lui, ori un capac pus de el — nici în comună. Și sé nu se credă, că el fiind din popor, s'ar adăpostii și pricopsii și alții pe lângă el. Întrebând pe unul din ei, cu vre-o 6 moșii și vre-o 9000 pogóne, der réu încurcat, că de ce a ajuns dênșul așa în datorii, și decât nu are ómenii de serviciu cu experiență, care i-ar fi stat în ajutor cu cunoscințele și experiențele lor, imi răspunse, că el nu are decât doi băieți cu cari s'a ajutat și pe cari îi plătesc pe unul cu 600, și pe celalalt cu 800 lei anual, pe când totă lumea scie, că p'aci la un vizitiu și la o bucătărăsă trebuie să-i dai 40—45—60 lei pe lună și mâncarea. De aceea arare-ori vei găsi la dênșii o comptabilitate în regulă, un plan economic, o situațiune a casei. Pe mecanic și fochist etc., îi angajează și plătesc numai pe timpul secerișului și treeřișului. Incolo, afară de un vizitiu, ori nici acela, și 2—3 vatafi, alta nu are.

Audisem mult vorbindu-se de

mărirea moșiilor și despre bogățiile arendașilor din Ialomița și doriam deja de mult să-i pot cunoște de-aprópe. Der va sosi timpul în curând, ca să am de-a face cu ei, și încă cu matadorii Monacului românesc — care 55 mii de lei, perduți într'o séră la cărți, îi nunea „un bagatel și lucru de nimica pentru el.“ Și un altul, care pe la Maiu se fudulia, că are 50 mii de pogóne în mâna lui, și numai grâu a séménat peste 10,000 pogóne. Ambii erau arendași în Ialomița, unul avea o moșie de 16,000 pog. din partea despre Ialomița, și celalalt, tot acolo, una de 12,000 pogóne, care însă era moșie de Baltă, și cele două moșii se întélneau cap în cap — avénd améndoúe o lungime de câte 17 și 30 kilometri.

În timpul acesta se ivise și băntuia crisa teribilă. Cei mai mulți arendași se clătinau ca trestia din Baltă, și cu sutele dedeau dosul, și eu fui trimis să fac evaluațiunea averei de pe moșii. Tocmai cei mai grozavi odinórá, aceia erau mai amenințați.

Ce am găsit pe acele moșii, se vede din următoarele:

Pe prima moșie am găsit o casă frumoasă pentru arendaș, o magazie nouă pentru produse, încolo, grajd, pátule etc. absolut nimic, nici sat, nici plantații nimic, numai vre-o 20 familii de tērlași, și cu mare greutate a putut arendașul să dea 1000 pog. în dijmă la locuitorii, încolo o cultiva în bani. Der cum? Deși era o moșie lipsită cu totul de brațe, avea în apropiere orașul Călărași și circulațiune dilynă directă cu Bucurescii, deci delanatură era indicată cătră cultura vitelor, și o lăptărie era ca lumina sórelui reclamată, puténd să trimetă dilynă laptele dulce și untul próspect la Bucuresci, totuși arendașul se puse pe cultivarea întregii moșii cu cereale.

Unde pe moșia aceea 5—6000 oi țigăi și mii de vaci nu erau prea multe, ci indispensabile pentru a reduce spesele culturii, abia se găsiu pe ea la vre-o 7—800 oi și 45 vite mari de prásilă. Incolo arendașul avea vre-o 400 boi de muncă și vre-o 100 pluguri, căci o lucra numai cu plugurile proprii, avea 56 mașini de secerat și legat, și 4 garnituri de mașini de treerat. Cum pērase mașini o mulțime și acum se uita la ele, căci nu avea ce face cu ele, și un capital colosal angajat în ele....

(Va urma)

Din Bucovina.

Cernăuți, Octomvre 1895.

De timp mai îndelungat se ocupă dianele române transilvănene cu referințele bisericii ort. din Bucovina. Corespondenții respectivi se folosiră de o critică aspră, recurând chiar la un mijloc, până la d-lor neșitat în diaristica politică, folosindu-se adecă de pericope din biblia sacră, spre a-i combate mai cu succes și a-i marca pe unii bărbați ca pe nisece indiviți putreți și absolut necopți a dirige și conduce, ca fruntași ai bisericii ortodoxe din Bucovina, destinele Archidiecesei.

Nu pot aproba pornirea această în totalitatea ei, fiind-că prin ea se conchide dela unul la tot, și pe toți îi încarcă cu incriminări morale și materiale, fără ca să fi convins publicul cu fapte concrete, cari să adevérescă inculparile grele la adresa fruntașilor bisericii bucovinene în genere.

Decă d-nii corespondenți într'adevăr avură convicțiunea, că există relele individuale, destăinuirile în public, și că consilierii consistoriali au abuzat în așa mod grav de oficial conușut lor, atunci fără ca cu aceștia dimpreună să se murdărescă tot clerul, aveau ocașiunea cea mai binevenită de-a regula afacerile clericale și de-a des-

cooperi abuzurile consilierilor consistoriali, cu ocașiunea adunării întregului cler archidieceșan în 7 Maiu 1894, când prin rezoluțiuni luate ad hoc, și depuse într'un memorandum, ar fi putut insista pe lângă mitropolitul Silvestru și eventual pe lângă ministerul de culte și instruțiune publică, ca să se saneze réul, ce periclitéză și compromite biserica ortodoxă din țară. Pe calea această fără îndoiélă, că séu se zădărnicia cu desevérșire acțiunea așa numitei: „clica de trei“, séu cel puțin s'ar fi schimbat radical modul usitat de până acuma în administrarea archidiecesei, mai ales în ce privește ocuparea parochiilor, și protopresviteriilor și cooperaturilor.

Însé cum s'a manifestat adunarea clerului din 7 Maiu 1894, și care a fost rezultatul ei? Convocătorii acestei adunări clericale, ér mai ales substitutul protop. Seleschi, părintele I. Hostiuc, propuse ca președinte al adunării alegerea unui veteran neputincios de aprópe 90 ani, fără cunosință de cauză, căruia i se dete un vice-președinte, nu cu mult mai mai pricopsit decât președintele, în persóna ginerelei mitropolitului Silvestru, A. Berariu. Prin această din capul locului se paralisară în mare parte intențiunile clerului, de-a se manifesta liber și independent și a-și depune vederile sale într'o rezoluțiune potrivită, ceea ce a putut să fiă spre folos numai pleadei nepoților mitropolitani, nici decum inse clerului. De ce d-nii, cari acum se plâng, nu și-au ridicat atunci glasul contra unui asemenea abus? Pentru-că pe unul din ei l'a uns cu miere la gură, fiind ales de clica nepoților ca al 10-lea mánz la carul deputațiunii pentru stăruirea ameliorării congruei preoțesci, care cestiune astăzi în urma letargiei deputaților se bucură de povara prafului pe mesele consistoriului.

Astfel s'a paralisat rezultatul acelei adunări clericale, pusă în mâna nepoților archiereșci, cari ca o negură apăsătoare au umplut protopopiile și parochiile cele mai grase din țară. Eță isvorul nemulțămiriilor generale între clerul archidieceșan; eță clica cea adevérată, care a împedecat libera manifestare a clerului archidieceșan în ziua de 7 Maiu 1894. Această clică ar fi de combătut, căci ea este alfa și omega nedumeririlor în Archidieceșă, nu însă în corpore tot consistoriul, cu Administratorul archidieceșan, cari toți pe timpul lui Silvestru erau sclavii absolutismului marcat, ce se practica pe terenul administrativ bisericesc. Consistorul nostru nu este o instituțiune de sine stătătoare și cu vot hotăritor, căci deși așa numitul „Geschäfts-Ordnung“ îi dă óre-cari drepturi, în faptă însă, în loc de consistor archidieceșan independent, el este un consistor Archiepiscopesc dependent de arbitriul și samovolnicia Archiepiscopului. Sever.

Sciri telegrafice.

Viena, 31 Octomvre. Cestiunea întăririi lui Lueger se va rezolva próbabil în favorul acestuia.

Agram, 31 Octomvre. Deputatul Barcić făcu în dietă interpelare pentru incidentele din Agram. Banul Hedervary răspunse, că Bánffy nu este numai ministru-președinte ungar, oi și comun, și de aceea este responsabil pentru fiă-care pas al coronei. Decă acum studenții vor păți-o réu, pórtă vina aceea, cari i-au sedus la faptă. Pe studenți nu-i pôte pune pe picior liber, și nu pôte face propunerea de abolitiune, deóre-ce monarhul a fost cel d'întăiu (?) care a condamnat fapta. Răspunsul s'a luat la cunosință.

Semlin, 31 Octomvre. Consiliul comunal își exprimă regretele pentru cele întemplate la Agram și votă încredere Banului și lui Banffy.

Paris, 31 Octomvre. Președintele Faure încredință pe Bourgeois cu formarea cabinetului.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 Octomvre 1895.

Table of exchange rates for various currencies and commodities in Vienna, including gold, silver, and various bonds.

Cursul pietei Braşov.

Din 30 Octomvre 1895.

Table of market prices for various goods in Braşov, including different types of flour and other commodities.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, dacă fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll şi cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăţilor celor mai cerbiciose la stomach şi pânţec, în contra căreilor şi acrelei la stomach, constipaţiunii cronice, suferinţei de ficat, congestiunii de sânge, haemoroidelor şi a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creşce mereu de mai multe decenii încôce.

Falsificaţiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein şi sare a lui Moll.

Veritabilu numai, dacă fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire şi cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul şi sarea este forte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de şoldină şi reumatism şi a altor urmări de răcălă. Preţul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicylic)

La întrebunţarea şilnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate şi adulţi, asigurăză : căstă apă de gură conservarea sănătôsă şi mai departe a dinţilor. Preţul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. şi r. furnisor al curţii imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează şilnic prin rambursă postală.

La deposite se se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura şi marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Braşov : la d-nii farmacişti Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen şi Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoşii, J. L. & A. Hesshaimer, Teutsch & Tartler, Fritz Geisberger.

Anunţuri

(insertiuni şi reclame)

Suntă a se adresa subscrişe, administraţiunii. In cazul pu-

blicării unui anunţ mai mult de odată se face scădemânt, care creşce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

Nou abonament

la

GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Octomvre 1895 st. v.

s'a deseşis nou abonament la care invităm pe toţi amicii şi sprijinitorii fôiei nôstre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription rates for Austro-Ungaria: pe un an 12 fl., pe şese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.

Pentru România şi străinătate:

Table showing subscription rates for Romania and abroad: pe un an 40 franci, pe şese luni 20, pe trei luni 10.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription rates for Austro-Ungaria: pe un an 2 fl., pe şese luni 1 fl.

Pentru România şi străinătate:

Table showing subscription rates for Romania and abroad: pe un an 8 franci, pe şese luni 4.

Abonarea se pôte face mai ușor prin mandate postale.

Administraţiunea

„Gazetei Transilvaniei“.

Numere singurateice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potă cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octombore 1895.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Ghiriş-Turda, etc.), train types, and departure/arrival times.

Nota: Ôrele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. - Numerii încuadrăţi cu linii mai negre însemnăză ôrele de nôpte.